

Μία σύντομη βιογραφία της Ρόζας Χανάν Μαλέλ

Rosa Hanan, Rhodes 1940

Η Rosa Hanan γεννήθηκε στη Ρόδο, στα Δωδεκάνησα που ήταν υπό Ιταλική κατοχή., στις 8 Σεπτεμβρίου του 1920. Ο πατέρας της, ο Μωυσής, ήταν τεχνίτης. η μητέρα της, η Miriam Leon, φρόντιζε την οικογένεια και τα οκτώ παιδιά τους, δίνοντάς τους μια ισχυρή θρησκευτική εκπαίδευση.

Η οικογένεια ζούσε στην Τζουντερία, την εβραϊκή συνοικία του νησιού. Πέντε συναγωγές και ένα Ραβινικό Κολλέγιο υπήρχαν στο νησί. Στο σπίτι, όπως και στην κοινότητα, μιλούσαν λαντίνο, την ισπανικο-εβραϊκή διάλεκτο.

Πριν από τον πόλεμο, τα μεγαλύτερα αδέρφια της Ρόζας έφυγαν για την Αφρική. Εκείνη, ο αδερφός της Herzl και η μητέρα της, που παρέμειναν στη Ρόδο, συνελήφθησαν και απελάθηκαν στο Άουσβιτς-Μπίρκεναου στις 23 Ιουλίου 1944, μαζί με την υπόλοιπη εβραϊκή κοινότητα. Μετά από σχεδόν ένα μήνα ταξιδιού σε τρομερές συνθήκες, κατά την άφιξή του στο Birkenau, η Rosa εγγράφηκε με τον αριθμό A-24360 και εργάστηκε για τη μεταφορά βαρέων υλικών από τη μία πλευρά του χωραφιού στην άλλη. Πριν από το τέλος του έτους μεταφέρθηκε στο Νταχάου, μαζί με άλλες γυναίκες, συμπεριλαμβανομένων αρκετών από τη Ρόδο. Από εκεί εστάλη στο Kaufering, Landsberg και Torkheim, όπου αναγκάστηκε να κάνει μια πολύ βαριά και κουραστική δουλειά.

*Rosa Hanan Mallel, Rhodes/Auschwitz/Rome,
© Artemis Alkalai*

Τον Απρίλιο του 1945, με την επικείμενη νίκη των Συμμάχων, η Ρόζα αποφάσισε να φύγει μαζί με τρεις άλλες συγκρατούμενες από τη Ρόδο. Με το πρόσχημα να φέρουν γάλα από τις κουζίνες στο στρατόπεδο των SS, απομακρύνθηκαν από το στρατόπεδο και κρύφτηκαν στο περιβάλλον δάσος.

Οι τέσσερις κατάφεραν να κρυφτούν σε ένα κοντινό αγρόκτημα, όπου παρέμειναν για περίπου μια εβδομάδα, μέχρι την απελευθέρωση. Με το στρατόπεδο τώρα στα χέρια των Συμμάχων, επέστρεψαν στο Torkheim και παρέμειναν εκεί μέχρι τα τέλη Μαΐου 1945.

Τον Ιούνιο έφτασαν στο πρώην στρατόπεδο του Offenburg, που ήταν υπό τον έλεγχο των γαλλικών ενόπλων δυνάμεων, ο αρχηγός του στρατοπέδου επίσης Εβραίος, τους τοποθέτησε

σε ένα διαμέρισμα κοντά στο στρατόπεδο. Λόγω μιας τυχαίας έκρηξης βόμβας στο στρατόπεδο, έχασε τη ζωή του και η Ρόζα τραυματίστηκε σοβαρά. Στη συνέχεια εισήχθη σε νοσοκομείο για περίπου ένα μήνα.

Το 1946 πήγε στην Ιταλία, στο Μιλάνο, όπου γνώρισε τον Giuseppe Mallei, επίσης Ροδίτη επιζώντα, ο οποίος είχε χάσει τη σύζυγό του και τα δύο του παιδιά στο Άουσβιτς. Τον παντρεύτηκε στη Ρόδο το 1947 και τον Δεκέμβριο του ίδιου έτους γεννήθηκε το πρώτο τους παιδί, ο Nissim. Μετά από έξι μήνες επέστρεψαν στην Ιταλία, στη Ρώμη.

Το 1951 η οικογένεια μετακόμισε στο Βελγικό Κονγκό, όπου γεννήθηκε ο δεύτερος γιος τους, στον οποίο έδωσαν το ίδιο όνομα με τον αδελφό της Ρόζας, Χέρζλ, που είχε πέθανε στο Μαουτχάουζεν.

Έμειναν εκεί για περίπου ένα χρόνο και μετά μετακόμισαν στη Ροδεσία, τη Νότια Αφρική και στη συνέχεια πάλι στην Ιταλία, το 1954.

Έκτοτε η Ρόζα ζούσε στη Ρώμη, περιτριγυρισμένη από την οικογένειά της, στην οποία έχει κληροδοτήσει την ισχυρή ταυτότητά της Ροδίτισσας Εβραίας.

Απεβίωσε τον στις 2 Ιανουαρίου του 2022.

*Πηγή::

“La liberazione dei campi nazisti” by AA.VV (author), Marcello Pezzetti (editor), page 136 Translated from Italian to English by the Jewish Community of Rhodes